

Inspirats per una foto

La casa i el paisatge

Text > **MONTERRAT BALDOMÀ**, fotògrafa, historiadora i conservadora de fotografia, i tècnica a l'Arxiu del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona

Hi ha una llarga tradició que vincula l'arquitectura i la restauració de monuments a la fotografia des de pràcticament els inicis d'ambdues activitats, en ple segle XIX. La fotografia es va consolidar aviat com un element indispensable en l'activitat restauradora, i així es va amplificar la seva competència documental. Una competència que explica el caràcter objectual dels edificis però que pot representar sovint altres dimensions constitutives del que es defineix com a monument.

Un text fonamental en l'àmbit de la restauració de patrimoni arquitectònic és *La restauració objectiva (mètode SCCM de restauració monumental)*, d'Antoni González, en què es planteja una concepció trina del monument: com a arquitectura, com a document i com a element significatiu. Aquesta última faceta (que apel·la als factors emocionals que vinculen una construcció a la col·lectivitat que en fa ús, sense detriment d'altres valors que se li puguin reconèixer) és, per tant, també constitutiva de l'essència del monument. Fotografiar el patrimoni arquitectònic esdevé, llavors, una labor que va més enllà de captar la materialitat de l'edifici, la bellesa d'unes formes o la funcionalitat d'uns espais.

Al meu entendre, Valentí Fagnoli va recollir perfectament aquesta realitat. Les seves fotografies, que tan bé i tan pròdigament reflecteixen l'arquitectura de les comarques gironines, mostren una comprensió extensa de les seves particularitats i del seu significat. Al cap i a la fi, és un entorn que va conèixer a cop de pedal amb la seva bicicleta, poble a poble, pam a pam. Però hi ha alguna cosa més.

>> *Galeria del mas Frigola, de Porqueras.* (Font: DIPUTACIÓ DE BARCELONA. ARXIU DEL SERVEI DE PATRIMONI ARQUITECTÒNIC LOCAL, SPAL.)

La mirada de Fagnoli sembla contenir, en si mateixa, una bona part del factor significatiu que s'atribueix a les architectures que fotografia. Sovint és una mirada des de l'emoció, des de l'afecte, i una clau a la memòria col·lectiva. Com ho és en la fotografia que acompanya aquest text, que explica deliciosament la relació de la casa amb el paisatge i la funció de l'espai, de la qual cosa es desprenen un grapat de connotacions estructurals i d'identitat en relació amb el territori i les seves gents.

D'aquesta manera, l'obra de Fagnoli acaba esdevenint també un llegat tridimensional: pel seu valor objectual (com a conjunt patrimonial),

La mirada de Fagnoli sembla contenir, en si mateixa, una bona part del factor significatiu que s'atribueix a les architectures que fotografia

documental (com a registre d'un paisatge geogràfic, cultural i humà concrets) i emotiu, per la seva capacitat d'evocació i transcendència, que avui celebrem.